



T.C. MİLLÎ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 1553
Tarih : 28.03.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de sendikal örgütlenme süreçlerinde yaşanan problemlerin araştırılması ayrıca, örgütlenme, toplu pazarlık ve grev hakkını koruma, sendikal hak ve özgürlüklerin rahatça kullanılması ve sendikalaşmanın teşvik edilmesi felsefesi üzerine oturacak ve Türkiye’deki mevcut sendikal sorunlara yanıt verecek nitelikli bir mevzuatın oluşturulmasına katkıda bulunması gayesiyle Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

GEREKÇE

OECD ülkelerinin 2013 yılı verilerine göre sendikal örgütlenme oranı açısından Türkiye yüzde 4,5'lik oranla listenin sonunda yer almaktadır.

Türkiye'de sendikal örgütlenme oranının 2002 yılından itibaren gelişimi incelendiğinde negatif bir eğilim göze çarpmaktadır.

2002 yılında yüzde 9,5 olan sendikalaşma oranı 2008 yılında yüzde 5,8'e kadar gerilemiştir. 2009 ve 2010 yıllarında bir miktar artışla yüzde 5,9'a yükselen oran, 2011'de 5,4'e, 2012'de ise 4,5'e düşmüştür.

Türkiye'de sendikal örgütlenmenin giderek zayıflamasını yeni liberal politikalar, özelleştirme, taşeronlaştırma, piyasa ilişkilerinin yalnızca ekonominin değil yaşamın her alanına nüfuz etmesi, esnek ve güvencesiz istihdamın yaygınlaşması, esas olarak işgücü maliyetlerinin baskılanması ve "rekabet" unsuru olarak "ucuz işgücü"ne dayanan ve dolayısıyla sendikal örgütlenmeyi reddeden ihracata yönelik kalkınma politikalarından bağımsız düşünmek mümkün değildir.

Ucuz işgücü ve işgücü piyasasındaki rekabet, güvencesiz çalıştırma ve taşeronlaştırmanın önünü açmış, bu sürecin doğal sonuçlarından birisi de sayıları gittikçe artan iş kazaları/cinayetleri olmuştur. İşçi güvenliğini hiçe sayan, kâr hırsına dönük bir çalışma yaşamı kural haline getirilmiş, son olarak gündemde olan özel istihdam büroları yoluyla işçilerin çalışma koşulları daha da esnekleştirilmekte ve çalışma koşullarının denetim dışında kalması kolaylaştırılmaktadır.

Türkiye'de işçilerin, emekçilerin hak ve çıkarları için mücadele eden sendikal faaliyetlerin çeşitli yollarla engellenmeye çalışıldığı, üyelerinin sık sık baskı ve tehditlerle karşılaştığı, basın açıklaması yapmaları hatta zaman zaman aldıkları yasal grev kararlarının bile fiilen engellendiği ve bu bağlamda sendikal örgütlenmenin çoğunlukla itibarsızlaştırılmaya çalışıldığı da inkâr edilemez bir gerçekliktir.

Sendikal mücadelenin ağırlıklı olarak sendika bürolarında ve "profesyonel" kadrolarla yürütülen bir faaliyete indirgenmiş olması, işçi ve emekçilerin hak temelli taleplerine dair mücadelelerine daha fazla sahip çıkması noktasında sendikaların bürokratlar tarafından değil, gerçek sahipleri olan emekçiler tarafından yönetilmesi konusunda kaygı verici düzeyde problemlerin varlığı da yadsınamaz.

Diğer taraftan, işçi ve emekçilerin çıkarlarını ve haklarını mücadele ederek kazanmak ve korumak yerine, hükümet ya da işverenlerle çalışanların aleyhine koşullarda uzlaşıp, üyelerinin çıkarını geri plana iten, üyelerinin taleplerini önemsemeyen ve yaygın ifadeyle “sarı sendika”ların yol açtığı sorunlar da sendikal örgütlenme ve emekçilerin hak ve çıkarlarına ilişkin mücadelelerinde ileri düzeyde negatif bir rol oynamaktadır.

Türkiye’de işçilerin sendikal örgütlenme sorunlarının yanında, kamu çalışanlarının sendikal örgütlenme süreçlerinde de ciddi problemler bulunmaktadır. Henüz kamu çalışanlarının tamamına sendikal örgütlenme hakkının tanınmamış olduğu da bir diğer gerçekliktir. Kamu çalışanlarının sendikal örgütlenmeleri konusunda farklı ülkelerde farklı uygulamalar mevcut olmasına karşın Avrupa ülkelerinin çoğunda bu hakkın kamu görevlilerine en geniş düzeylerde verildiği görülmektedir.

Bu bağlamda, tüm iş ve emek alanlarında sendikal örgütlenme, toplu pazarlık ve grev haklarının bir bütün olarak yasal güvenceye kavuşturulması, çalışanların özgürce bu haklarını kullanabilecekleri yasal ve fiili demokratik bir altyapının oluşturulması ve bu hakların kullanılması önündeki tüm engellerin kaldırılması ve çalışanlar açısından sendikalaşmanın özendirilmesi noktasında yaşanan sorunların araştırılması noktasında bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.



İdris BALUKEN
HDP Diyarbakır Milletvekili



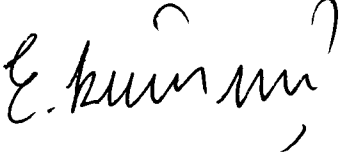
Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili



Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili



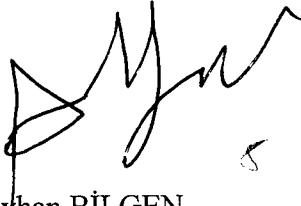
Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili



Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP İzmir Milletvekili



Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili



Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili



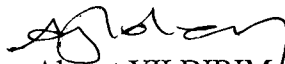
Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili



Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili



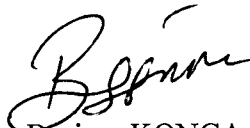
Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili



Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili



Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili



Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili



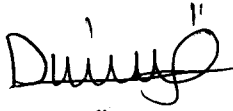
Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili



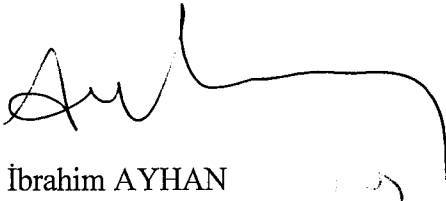
Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili



Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili



Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili



İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili



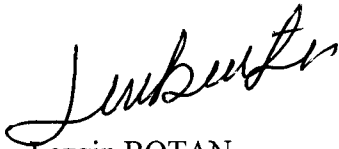
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili



Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili



Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili



Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili



Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili